

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

Chirchiq davlat pedagogika
universiteti rektori
G.I. Muxamedov

TEKNOLOGIYA TA’LIMI METODIKASI
O’QUV DASTURI

Bilim sohasi:	100000 – Ta’lim
Ta’lim sohasi:	110000 – Ta’lim
Ta’lim yo’nalishi:	60111300 –Texnologik ta’lim

Fan/modul kodi TTM1404		O'quv yili 2025-2026	Semestr 4	ECTS - Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Texnologiya ta'limi metodikasi		60	60	120
2.	I. Fanning mazmuni. Fanni o'qitishdan maqsad – umumiy o'rta ta'lim maktablarida o'qitiladigan texnologiya fani metodologiyasini, texnologiya darslarida ta'lim-tarbiya ishini tashkil etish va uni amalga oshirish, texnologiya fanining o'quv me'yoriy xujjatlarini tahlil qilish va qayta ishlash; texnologiya darslarini samarali o'qitish metodlaridan, dars shakllaridan foydalana olish; pedagogik va axborot texnologiyalar asosida darslarni tashkil qilish va o'tkazish ko'nikmasini hosil qilishdan iborat. Fanning vazifasi – nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar bo'lajak texnologiya fani o'qituvchilarini pedagogik-psixologik bilimlarni maktab o'quvchilarida umummehnat, kasb tanlashga yo'llash va umumkasbiy ko'nikma va malakalarni shakllantirish jarayonida tadbqiq etish; pedagogik–psixologik bilimlar, bevosita tanlangan sohalarga va yangi pedagogik, axborot texnologiyalari asosida metodik muammolarni hal etish; texnologiya fani o'quv ustaxonalarini talab darajasida jixozlash va uni nazorat; maktablarda texnologiya darslarini o'qitishni samarali tashkil etish hamda uni amalga oshirish metodikasini shakllantirish.				
II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)					
III.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:					
1-mavzu. Texnologiya fanini o'qitish metodikasi fani va uning vazifasi. Maktab o'quv rejasida texnologiya fanining qo'yilishi, uning tarixiy taraqqiyoti. Texnologiya fanini o'qitish metodikasi fanining mazmuni va fanning oldiga qo'yilgan maqsad va vazifalar. Texnologiya fanini o'qitish metodikasi pedagogika sohasining tarmoqlaridan biri sifatida. O'rta Osiyoda mehnat tarbiyasining tarkib topishi. Buyuk mutafakkirlarning mehnat tarbiyasiga oid fikrlari. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida texnologiya fanining tarixiy taraqqiyoti va istiqbollari. Maktab o'quv rejasining mazmuni. Texnologiya fanining o'quv rejadagi o'rni. Umumiy o'rta ta'lim o'quv rejasi bilan tanishish. (namunaviy, tayanch, ishchi rejalari). Ta'lim bosqichlari bo'yicha ta'lim mazmuni, o'quv dasturi (sinflar bo'yicha o'quv soatlari, mavzular taqsimoti), mazmuni bilan tanishish. Umum o'rta ta'lim maktablarining o'rta mahsus kasb-hunar ta'limi bilan integratsiyalash. O'rta maxsus kasb-hunar ta'limini oliy					

ta'lim bilan integratsiyalash.

2-mavzu. Texnologiya fani o'qituvchisining darsga va o'quv yiliga tayyorgarligi.

Texnologiya fani o'qituvchisining darsga va o'quv yiliga tayyorgarligi. Kasbkorlik sifatлари. Asbob-uskunalarni ishga sozlash. Xom ashyo va namuna tayyorlash. Ko'rgazmali qurollar, texnik vositalar. O'qituvchining shaxsiy fazilatları.

3-mavzu. Mehnat ta'limining didaktik tamoyillari. Mehnat jarayonining tahlili va didaktik tushunchalar. Texnologiya ta'limini tashkil qilishning didaktik tizimlari

Onglilik va faollik. Ilmiylik va tizimlilik. Nazariya va amaliyot birligi. Ta'lim-tarbiya birligi. Ko'rsatmalilik. Mustahkam va puxta o'zlashtirish. Yosh va individual xususiyatni hisobga olish. Izchillik. Unumli mehnat asosida o'qitish. Mehnat jarayonining tahlili. Bilim, ko'nikma, malaka, kasb, ixtisoslik; mehnat jarayoni, texnologik jarayon. Ta'limning didaktik tizimi haqida umumiy tushuncha. Buyum tizimi. Operatsiya tizimi. Operatsiya buyum tizimi. Operatsion kompleks tizimi. Motorli mashq tizimi. Konstruktsion texnologik tizim.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Texnologiya fani dasturi bilan tanishtirish.
2. Taqvimiy mavzuli rejani ishlab chiqish.
3. Nazariy dars reja konspektini ishlab chiqish.
4. Amaliy dars rejasi va konspektini tuzish.
5. Amaliy darsga tayyorgarlik ko'rish yo'riqnomalarni o'tkazish tartibi.
6. Dars tahlili va uning mazmuni.
7. O'quv ustaxonasida yasaladigan buyumlar ro'yxatini tuzish.
8. Texnologik konstruktsion xaritanı ishlab chiqish.
9. Tarqatma va didaktik materiallar tayyorlash.
10. To'garak mashg'ulotining yillik ish rejalarini tuzish.
11. Tabiiy ilmiy tsikldagi fanlar o'zaro bog'lanish rejasini ishlab chiqish.
12. O'quv ustaxonasida yasaladigan buyumlar ro'yxati.
13. Texnologiya ta'limi darslarida yangi pedagogik texnologiyalarini qo'llash.
14. "Xalq hunarmandchiligi to'g'risida umumiy ma'lumot mavzusiga dars konspektini tayyorlash.
15. Kashtachilik ranglari va rang tanlash. Kashtachilikda ishlatiladigan choklardan naqshlar tikish mavzusiga tarqatma materiallar tayyorlash.
16. Kasbning insonga qo'yadigan talablari.
17. Kasb tanlashda yo'l qoyiladigan tipik xatolar.
18. Professional qiziqish va moyilliklar. Professional qiziqish va moyilliklarni shakillantirish.
19. Kasb tanlashda qobiliyatning axamiyati

20. Kasbga yaroqlilik, Kasb tanlashda salomatlikning ahamiyati. Kasblarning tibbiy jixatdan nomuvofiqligi

IV. Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Texnologiya o'qituvchisiga qo'yiladigan talablar
2. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida to'garaklarni rejalashtirish va tashkillashtirish
3. Texnologiya darslarida interfaol metodlardan foydalanish mazmuni
4. Kurs va bitiruv malakaviy ishlari mavzularini tanlash, tayyorlashga qo'yiladigan talablar.
5. Pedagogik amaliyotga qo'yiladigan metodik talablar
6. Mehnat tarbiyasi bo'yicha O'rta Osiyo ziyolilarining qarashlari
7. Texnologiya darslarida baholashning ahamiyati. baholash turlari

Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'limni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. O'rta Osiyoda texnologiya ta'limining tarkib topishi.
2. Texnologiya ta'limining didaktik tamoyillari va ularning ta'limdagi o'rni.
3. Texnik to'garaklarda o'quv ustaxonasini tashkil etish va jihozlash.
4. Yog'ochga ishlov berishda xalq hunarmandchiligi ahamiyati.
5. Metallga ishlov berishda xalq hunarmandchiligi turlari.
6. Texnologiya fanida yo'nalishlar bo'yicha o'qitishning o'ziga xos xususiyatlari.
7. Texnologiya darslaridan tashqari ishlarni tashkil etish metodikasi.
8. Texnologiya fanida metod birlashmalar faoliyatini tashkil qilish.
9. Texnologiya ta'limi o'quv jarayonida ta'lim vositalaridan foydalanish metodikasi
10. Texnologiya jarayonining tahlili va Texnologiya ta'limi, kasb tanlashga yo'llashda didaktik tushunchalar
11. Texnologiya ta'limi, kasb tanlashga yo'llashning didaktik sistemalari
12. Texnologiya ta'limi, kasb tanlashga yo'llash darslarida amaliy darslarni tashkil qilish metodikasi.
13. Xalq hunarmandchiligi texnologiyasi bo'liminio'qitishni tashkil qilish.
14. Kurs va bitiruv malakaviy ishlari mavzularini tanlash, tayyorlashga

	qo'yiladigan talablar. 15.O'quv ustaxonasida yasaladigan buyumlar ro'yxatini tuzish. Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.
3.	VII. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: - texnologiya fanining umumiy o'rta ta'lim maktablarida o'qitilishi va fan o'qituvchisining faoliyati, o'quv ustaxonalarining moddiy texnik ta'minoti to'g'risida tasavvurga ega bo'lishi, texnologiya ta'limining rivojlanishi va istiqbollari, texnologiya fanida didaktik tamoyillar, dars shakllari, metodlari, texnologiya fanida tuziladigan o'quv me'yoriy xujjatlar, davlat ta'lim standartlarining ishlab chiqilish mezonlari va unga qo'yiladigan talablarni, metodik ishlarni <i>bilishi va ulardan foydalana olishi</i>; - o'quvchilarning mehnat tayyorgarligi bo'yicha o'quv rejasi va dasturlar mazmunini, o'quv jarayonini tashkil etish va texnologiya faniga oid rejalashtiruvchi xujjatlarni ishlab chiqish, texnologiya fani darslarini olib borish <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak</i>; - talaba amaliy malaka hosil qilishi va amalda qo'llay olishi, texnologiya fani mashg'ulotlarini o'tkazish, o'quv jarayonini rejalashtirish, o'quvchilar bilimini baholay olish, mahalliy, tabiiy materiallardan foydalanish, darslarni tahlil qilish, darslarni pedagogik va axborot texnologiyalar asosida tashkil qilish va o'tkazish <i>malakalariga ega bo'lishi kerak</i>.
4.	VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va hikoya qilish uchun loyihalar
5.	IX. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar va tushunchalar haqida mustaqil mushohada yuritish, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha variantlar asosida yozma topshiriqlarni bajarishi zarur.

6.	X. Asosiy adabiyotlar: 1. Rasulova Z.D., Quliyeva Sh.H., Jo'rayev A.R.. "Texnologiya fanini o'qitish metodikasi". – T.: "Buxora", 2020 yil. 2. Muslimov N.A., Sharipov Sh.S. va boshqalar. "Mehnat ta'limi o'qitish metodikasi". O'quv qo'llanma. – T.: 2009 yil. 3. Xamidov J.A., "Texnologiya va uni o'qitish metodikasi". – T.: "City of book", 2023 yil. XI. Qo'shimcha adabiyotlar 1. Mirziyoyev Sh.M. "Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz". – T.: "O'zbekiston", 2017 yil. 2. Mirziyoyev Sh.M. "Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo yetamiz". – T.: "O'zbekiston" 2016 yil. 3. O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev 2017—2021 yillarda O'zbekistonni rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakat strategiyasi. 7 yanvar 2017 yil. 4. Qo'ysinov O.A., Sattorov V.N., Yakubova H.S. "Texnologiya fanidan amaliy mashg'ulotlarni tashkil yetish metodikasi". (Metodik qo'llanma). – T.: "Nizomiy nomli TDPU", 2011 yil. Axborot manbaalari http://www.edu.uz http://www.gov.uz www.pedagog.uz www.cspi.uz www.pedagog.uz www.edu.uz www.natlib.uz (A.Navoiy nomidagi O'z.MK) www.ziynet.uz - Ziynet axborot-ta'lim resurslari portali
7.	Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2024 yil "29" 09 /-son dagi qarori bilan tasdiqlangan
8.	Fan/modul uchun ma'sul: D.B.Luxmanov - ChDPU "Texnologik ta'lim" kafedrası katta o'qituvchisi
9.	Taqrizchilar: S.A.Baltabayev – Nizomiy nomidagi TDPU, Texnologik ta'lim metodikasi kafedrası dotsenti R.S.Shermuxeamedov – Chirchiq davlat pedagogika universiteti "Texnologik ta'lim" kafedrası dotsenti